

EXPERIÈNCIA DE LLENGUA ORAL

TÍTOL: Poema col·lectiu
EIX: 6. Parlar per expressar-nos millor i crear bellesa
Responsable: Dolors Requena
Institut Joan Puig i Ferrater
Nivell: ESO
Juny 2021

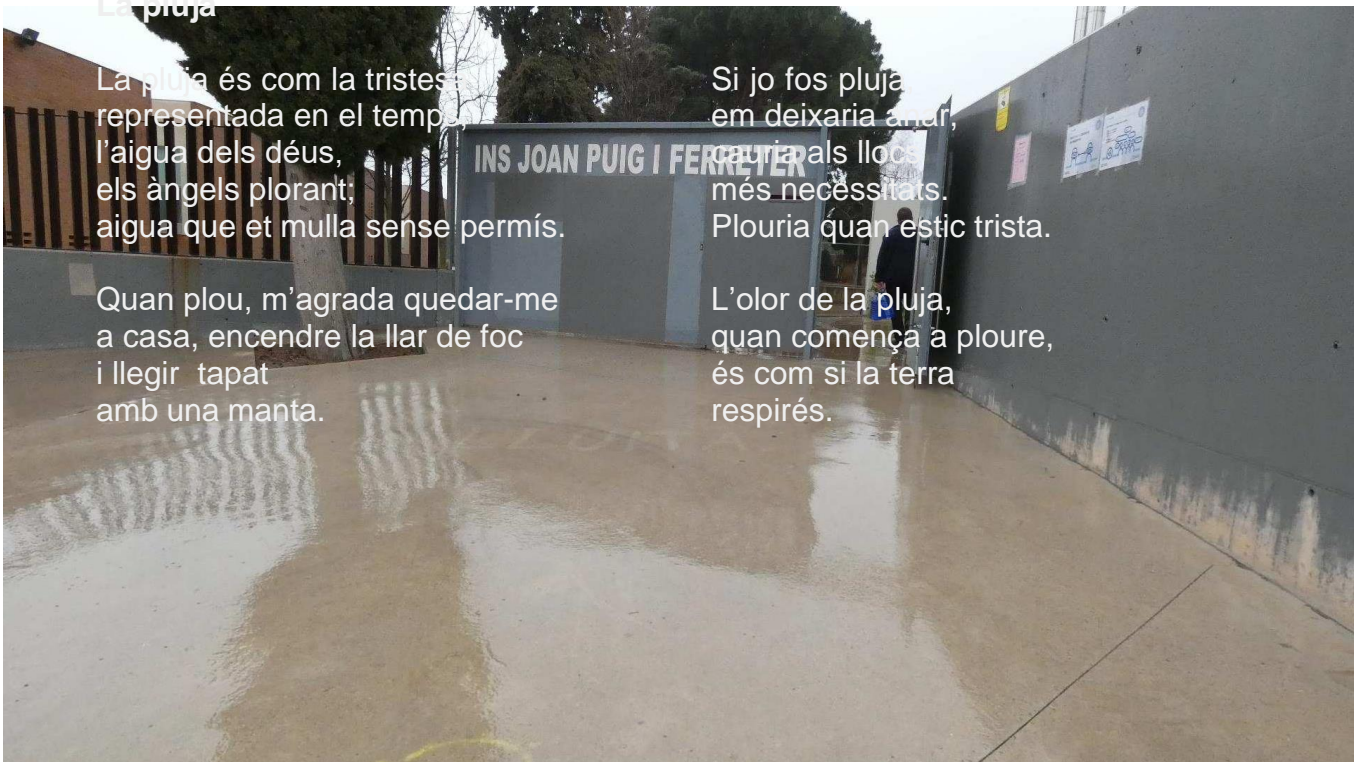
La pluja

La pluja és com la tristesa
representada en el temps,
l'aigua dels déus,
els àngels plorant;
aigua que et mulla sense permís.

Quan plou, m'agrada quedar-me
a casa, encendre la llar de foc
i llegir tapat
amb una manta.

Si jo fos pluja
em deixaria anar,
cauria als llocs
més necessitats.
Plouria quan estic trista.

L'olor de la pluja,
quan comença a ploure,
és com si la terra
respirés.

1. Context del centre i de l'aula

Institut de tres línies, amb un percentatge elevat d'alumnes catalanoparlants de llengua familiar i gairebé cap alumne nouvingut. Aula de 2n d'ESO, a l'optativa "El gust per la lectura", però fet moltes vegades a la classe de llengua catalana, a diferents nivells.

2. Producte comunicatiu: encàrrec que es fa fer i gènere discursiu al qual pertany

Creació d'un poema col·lectiu per a ser recitat o llegit en veu alta el Dia Mundial de la Poesia o el dia de Sant Jordi.
Gènere literari: Poesia

3. L'activitat

Tot i que hem intentat fer l'activitat després d'haver fer la teoria de la poesia que inclou el seu llibre de text, sovint no n'ha estat possible i aquest curs hem aprofitat, per començar l'activitat, un dia de pluja.

Objectius generals d'aprenentatge

1. Parar atenció a les sensacions que podem percebre al nostre voltant. És com fer una pausa en l'activitat frenètica diària.
2. Traspassar a llenguatge les sensacions.
3. Potenciar l'autoestima.
4. Practicar la lectura en veu alta

Objectius específics

1. Adonar-se de la importància de les comparacions, dels adjectius, de les metàfores, dels recursos literaris en general, per transmetre millor les emocions.
2. Col·laborar en la creació d'un text. Una frase individual és més potent quan forma part d'un bon text.
3. Potenciar l'autoestima. Si es tria una frase, imatge, fragment de cada alumne. Els alumnes se n'adonen que han col·laborat a crear un text bo i bonic.
4. Fer servir la conversa productiva per a discutir i decidir quines són les expressions millors, més poètiques o més originals.
5. Distingir els elements que conformen una bona lectura en veu alta, per autoavaluar-se i avaluar els companys.
6. Compartir amb els companys de l'institut, una creació poètica.

Desenvolupament de la seqüència

"Plou"

1r dia. Tota la classe: Un dia que ploqui molt, si pot ser amb llamps i trons. Apaguem llums, obrim finestres i els demanem que tanquin els ulls. Si no plou prou fort, posem un àudio de pluja del youtube.

Estem així cinc minuts.

Passats cinc minuts, o més si veiem que es relaxen, escrivim una sèrie de preguntes a la pissarra i els demanem que les copiïn i les responguin àmpliament, de manera individual. És molt important dir-los que no es preocupin per la rima, que escriguin allò que senten, sense pensar-hi gaire.

Els deixem deu minuts o un quart d'hora. Després els posem en grups de quatre perquè comparteixin les respostes.

Les preguntes han de ser de l'estil de les següent

- a) La pluja és com...
- b) Quan plou m'agrada
- c) Quan plou penso en...
- d) Si jo fos pluja, m'agradaria...
- e) El so de la pluja és...
- f) Quan plou, els colors
- g) L'olor de la pluja és ...
- h) Després de la pluja....

2n dia. Els mateixos grups de quatre o cinc del dia anterior: el professor projecta les [normes de la conversa productiva](#) i en parla amb els alumnes. Els alumnes llegeixen les seves frases als companys i en fan una primera tria, de les més poètiques o originals. Un representant o secretari de cada grup llegeix en veu alta les frases triades a tota la classe.

Després de sentir les frases de tots els companys, a partir de les indicacions del professor i dels recursos literaris explicats a classe, milloren les frases i comencen a redactar el poema definitiu. El professor passa pels grups per comprovar que respecten les normes de la conversa productiva.

NORMES DE LA CONVERSA PRODUCTIVA

- 1. Respectar el torn de paraula, les idees i les intervencions dels altres.**
- 2. Escoltar amb atenció les idees de tothom.**
- 3. Intentar entendre els seus punts de vista.**
- 4. Intervenir sense sortir del tema.**
- 5. Procurar enllaçar idees.**
- 6. Compartir idees i esforçar-se per fer-se entendre.**

- 7. Donar raons dels propis punts de vista.**
- 8. Qüestionar les opinions dels altres.**
- 9. Reflexionar.**
- 10. Arribar a acords.**
- 11. Assegurar que tothom hi participi.**

3r dia. Dediquem bona part de la classe a acabar de redactar el poema, a millorar-lo amb recursos literaris, a posar en ordre les frases que han escrit

El professor comparteix amb els alumnes una graella d'avaluació de lectura en veu alta i n'explica els elements. Els alumnes preparen a casa la lectura.

4t dia. Tota la classe. Lectura en veu alta dels poemes definitius per part de tots els alumnes. Avaluació: **Autoavaluació, avaluació per part d'un company, avaluació del professor.** Tria de l'alumne que llegirà el poema el dia de Sant Jordi.

Graella d'avaluació de la lectura en veu alta:

LA LECTURA EN VEU ALTA. Guia d'orientació i avaluació						
Nom: _____ Curs: _____ Data: _____				Jo	Company/a	Professor/a
Títol de la lectura: _____						
	4	3	2	1		
Dicció	Ha pronunciat bé tots els sons de les paraules.	El text s'ha entès bé però amb alguns errors de pronunciació.	Algunes paraules no s'han entès	El text ha estat llegit amb poca claredat. No s'ha entès.		
Fluïdesa	Ha fet la lectura adequadament. No ha fet pauses ni equivocacions al llegir les paraules.	La lectura ha estat adequada tot i que hi ha hagut errors en la lectura d'algunes paraules.	Al llegir s'han canviat i s'han omès alguns mots.	No hi ha hagut seguretat en la lectura. A voltes es mostrava dubte i en ocasions s'ha deletrejat		
Ritme	Ha llegit a una velocitat adequada, ni molt ràpid, ni molt lent. Ha mantingut el ritme i respectat la puntuació.	Ha llegit a una velocitat adequada però amb alguns errors en els signes de puntuació.	No ha fet una interpretació adequada dels signes de puntuació.	No han respectat els signes de puntuació.		
Veü	Ha canviat la veu segons els personatges i/o situació. Ha utilitzat un volum de veu adequat.	En algunes ocasions ha perdut força el volum.	Ha llegit massa fluix.	No ha llegit amb prou força. No s'ha l'ha sentit.		
Interpretació emotiva del text.	Ha aconseguit, que el receptor captés els sentiments dels personatges i el missatge del conte.			No ha fet la lectura de forma expressiva.		

1. Punts forts de l'activitat

1. La sorpresa. A secundària no els fem treballar gaire en grup per a expressar emocions.
2. La col·laboració. Aconseguim que hi participi tothom.
3. El producte final. En general n'estan orgullosos del resultat.
4. L'autoestima. Aconseguim que tots els alumnes hi vegin un trosset seu en el poema.

2. Resultats

1. Han après que la poesia està basada en emocions i sensacions, i que aquestes provenen de qualsevol cosa de la nostra vida quotidiana.
2. Han après que no cal que els versos d'un poema rimin, que la rima és un recurs més de la poesia, però no l'únic
3. Han après a valorar les diferents maneres d'expressar les emocions i a compartir-les i encabir-les en un text col·lectiu, a través de la conversa productiva.
4. Han après quines són les característiques d'una bona lectura en veu alta i a comprovar en ells mateixos i en els companys, que quan les compleixen, transmeten millor el missatge del text.

3. Conclusions

La lectura en veu alta de textos literaris és un recurs que sempre queda bé en qualsevol acte de projecció exterior del Centre, sobretot si els textos són escrits pels alumnes, i també fa pujar l'autoestima dels alumnes que hi participen. Val la pena de continuar fent aquesta activitat i de compartir amb els companys-professors, la conveniència d'aplicar les normes de la conversa productiva i una avaluació més participativa.

4. Enllaços (web del centre, espai de difusió, correu de contacte...)

wwb del centre: <https://agora.xtec.cat/sesjoanpuigiferreter/>

correu de contacte: e3008511@xtec.cat

Dolors Requena : drequena@xtec.cat